

Підсекція «Фінанси і кредит»

УДК 65.012.12:658.15:336.77

СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. І.П. Козубей, гр. БФ-1-12

Наук. керівник доц. Н.В. Чаленко

Київський національний університет технологій та дизайну

Кредитоспроможність суб'єкта господарювання – це наявність у нього передумов для отримання кредиту та його вчасного повернення у термін, передбачений угодою. Кредитоспроможність позичальника характеризується такими рисами:

- 1) репутація позичальника, яка визначається своєчасністю розрахунків за раніше отримані кредити, якість поданих звітів, відповідальність і компетентність керівництва;
- 2) стійкий фінансовий стан і здатність виробляти конкурентоспроможну продукцію;
- 3) можливість, за необхідності, мобілізувати грошові кошти з різних джерел.

Одночасно з цим, банк здійснює оцінку прибутку, який він отримує при кредитуванні конкретних витрат позичальника, і порівнює його з середньою прибутковістю банку. Рівень прибутків банку має бути пов'язаний з мірою ризику при кредитуванні. Банк оцінює розмір прибутку, що отримує позичальник, з погляду можливості сплати банку процентів при здійсненні нормальної фінансової діяльності й визначає ступінь ризику, який він хотів узяти на себе в цій ситуації.

Банк розглядає також:

- 1) мету використання кредитних ресурсів;
- 2) суму кредиту, яку оцінюють, беручи з основу проведення позичальником заходів, спрямованих на визначення ліквідності балансу, співвідношення між власними і позиковими коштами;
- 3) погашення кредиту, яке досліджують шляхом аналізу повернення кредиту за рахунок реалізації матеріальних цінностей, наданих гарантій і використання заставного права;
- 4) забезпечення кредиту, тобто вивчення статуту і положення з погляду визначення прав банку брати в заставу під видану позику активи позичальника, включаючи цінні папери.

Для аналізу кредитоспроможності використовують низку показників, найважливіші з яких – норма прибутку на вкладений капітал і ліквідність.

Схематично процес оцінювання комплексу умов, що визначають кредитоспроможність позичальника, можна виразити як: "солідність" клієнта, прибутковість діяльності позичальника, мету отримання кредиту, суму кредиту, умови погашення позики, забезпеченість кредиту.

Аналізуючи кредитоспроможність клієнта, залежно від виду кредиту, що видається, і мети дослідження, розрізняють оперативну і загальну кредитоспроможність.

Серед методів оцінки кредитоспроможності можна виділити такі:

- 1) методика CART;
- 2) метод «рекурсивної розбивки»;
- 3) модель «нагляду за позиками»;
- 4) модель CAMPARI;
- 5) «складний диференційний аналіз»;
- 6) модель «шість С кредиту».